

Diümenge, 23 de juny del 1963, San Mateo

Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

Estimats Pere, Rosa i nens: després d'haver rebut l'últimatum, ja no queda altre remei que escriure-us. Tant de bo que aquesta carta no quedi, com tantes d'anteriors, perduda en una butxaca d'americana o en el compartiment guantívol del cotxe, per a ésser retrobada molts dies després, quan ja no li queda res d'actualitat.

Les vostres cartes, a força de voler-nos convèncer d'allò que ja estem convençuts, han pres un to d'olla exprés. Sota la vostra pressió un se sent culpable de frau. Per que no destineu dotze minuts a meditar la situació des del nostre punt de vista? Deixeu de banda, per massa obvis, el desig de tornar, el convenciment que allò esta bé i que és la lògica meta final i la necessitat que estem junts tots, com sempre, altra vegada. Posem-ho a un costat com a valors sobrentesos. I penseu en l'aspecte físic de la mobilització total i en el sinistre aspecte crematístic. No obstant, ho farem. He dit mil vegades que la decisió esta ben presa i no em fa res dir-ho mil i una ni mil i dotze. Però necessitem un temps -llarg o curt, ningú no el pot preveure- per a desfer-nos, sense ajuda exterior, d'una situació creada sense desitjar-la al llarg de vint-i-quatre anys. No parlo en llenguatge xifrat. Vosaltres, Pere i Rosa, ho podeu comprendre perfectament. Un any endarrera pensàveu igual. Un encadenament de circumstàncies propiciatòries us van embarcar al "Covadonga". A Catalunya us esperava un cert marge -ben petit, d'acord- de seguretat. Però nosaltres no en tenim cap, ni petit ni minúscol. Tot és aventura i atzar al nostre panorama. I, no obstant, ho farem. Jo sento que no puc comprometre cap data però us puc afirmar que ara ja hi som molt més a la vora. He parlat llargament amb la Lluïsa i els meus fills, amb l'Arcadi, la Maria Teresa, la mare i els nebots. En parlem sempre. No podem parlar d'altra cosa, entengueu-ho bé. I de la mateixa manera que tots estem d'acord en la necessitat de fer ho, compartim els mateixos dubtes de com. I no es debat solament el viatge; això gairebé no compta. El que essencialment neguiteja és la primera etapa a Catalunya: la instal·lació, la feina, els estudis interromputs. Com es lliga, tot això? Sortint d'ací amb una reserva econòmica, és clar. ~~per~~ la treurem? Doncs en aquesta fase ens trobem: tractem d'aconseguir-la. "De manera que ara, en cosa de mesos, fareu l'Amèrica?" Jo mateix us contesto: potser no la farem. Però ara treballem amb un propòsit definit per tal d'aconseguir un mínim, cosa que mai no havia succeït abans. Per això us deia que no podia comprometre cap data. Quan temps es tarda per a reeixir en la consecució d'allò que fa un any ni volíem? Us vaig dir que treballaria de ferm amb una sola idea fixa i us juro que no us vaig enga-

(calc) 06/09/20
nyar. I per aquesta raó us he dit més amunt que ja hi som més a prop.

Tenia una gran fe en les meves pel·lícules i no m'he equivocat. En porte fetes catorze o quinze i tenen molt d'èxit. Això pot ésser la meva solució a Barcelona. Però, i l'Arcadi? Jo presento que nosaltres, els de San Mateo, vindrem abans. I haurem de preparar les coses per a, finalment reunir-nos tots. No és sinó un presentiment, és clar, i el que desitjo és que marxem tots junts. L'Arcadi i la Maria Teresa no resistirien el nostre doble bombardeig de cartes apremiants!

Vull saber amb tota mena de detalls quina és la vostra vida, que feu, com són les vostres relacions. Vull que ens ho expliqueu entretingudament sense que hàgim de completar el quadre amb els informes que ens donen altres persones. Detalls pràctics: quan ~~xx~~ necessita per viure una família com la nostra? Quan pot guanyar, un sapastre com jo? Hi hauria mercat per a les meves pel·lícules?

No pregunto res del clima moral en part perquè ja ens n'heu parlat força i en part perquè crec que un el porta dintre. Aquest aspecte ara ja no em preocupa gens.

Per tal que conegueu les fites del camí us diré que la Lluïsa, els fills i jo ja tenim els passaports. Preneu-ho com a índex.

Deixeu caure d'una vegada l'espasa damocliana i escriviu-nos sense formular-nos càrrecs indirectes. Encareu la realitat i ajudeu-nos moralment; bona falta ens fa! Us abraço molt fort, amb l'esperança ferma de fer-ho en efectiu no gaire tard. El vostre

Tísner

Estimats,

En efecte no hi ha excusa vàlida que pugui justificar el nostre procedir. Aquesta mandra maleïda!! I no serà pas perquè no us recordem! Si és veritat allò del xiular de les orelles ja deveu estar sords. I no serà tampoc perquè no ens agrada rebre noves vostres. La carta que ens veu escriure el dia de Nadal, les que han rebut els oncles i aquesta última vostra, son llegendes i rellegendes mantes vegades.

Com us ho diu el Tísner, de ganes de marxar ja en tenim, i força. De quan en quan crec en la Providència i penso que aquesta vegada també ens ajudarà. Però caram! Com triga!

Creo que fins i tot ens passarà al davant en Miquel i la Maria. Fa un parell de mesos van venir a casa i ens van dir que ja havien omplert la sol·licitud i que si era favorable, pensaven marxar al febrer o març de l'any vinent. En Miquel fa gestions per veure si pot arrebregar algun diner del Seguro Social i també confia aprofitar l'aguinaldo de \$25.000 que li dona el Misrachi.

Com veieu tots s'espabilen! I jo també... ja jugo a la Loteria. Si ens toqués....

Escriviu i digueu-nos moltes coses maques d'aquella terra que les lletges pensen superarles.

Unes abraçadotes ben fortes per a tots de la tieta,